

Laura Čiginskaitė

Pirma medžioklė lyg pirmas pasimatymas

Visada visiems sakau, kad man patinka gamta, tačiau tiesa yra tokia: mėgstu parkus, bet ne mišką, naminius gyvūnus, bet ne laukinius, nušienautas pievas, o ne juosmenį siekiančius brūzgynus.. Toks buvo mano gamtos suvokimas, tačiau vakaras medžioklėje privertė susidurti su visai kitokia gamta – tokia, kokios dar nebuvau pažinusi ir negaliu sakyti, kad ji man patiko mažiau.

Medžioklę gaubiantys mitai ir tikrovė

Dauguma medžioklė įsivaizduojame taip, kaip lietuvių liaudies dainoje: atėjo tėvelis su vaikais į mišką, nušovė, parnešė, išvirė ir suvalgė. Tokio stereotipo laikiausi ir aš, medžiotojai man atrodė žiaurūs, šaudantys tik tam, kad šaudytų ir visiškai nemąstantys apie gyvūnus. Visai kitokią medžioklę pažinau, išvykusi medžioti su Raimondu Ribačiausku ir Jelena Tučina.

Pirmiausia, kelios dienos prieš medžioklę R. Ribačiauskas nusivežė mane pasižvalgyti po mišką, žadėjo paaiškinti, kas yra medžioklė ir jeigu išsigandusi nepabėgsiu, po kelių dienų galėsiu kartu su juo ir J. Tučina važiuoti į palaukimo medžioklę.

Lietuvos medžiotojų sąjungos „Gamta“ prezidentas R. Ribačiauskas pripažino, kad žurnalistai apie medžioklę rašo labai retai: „Sakoma, kad medžioklė – įtakingų žmonių užsiėmimas, taip buvo nuo seno, taip ir liko iki pat šių dienų. Galbūt todėl apie medžioklę žiniasklaidoje rašoma nedažnai, nes įprasta, kad ten vykstančių diskusijų žurnalistai negirdi – į medžiotojų ratą jie priimami retai“.

Miškas vieta, kur svarbiausia žiūrėti po kojomis

Pirma medžioklė lyg pirmas pasimatymas

Parašė Administrator
Trečiadienis, 25 Lapkritis 2015 18:42 -

„Žiūrėk, kas po kojomis“ – medžioklėje šis posakis įgauna kitą prasmę, dviem aspektais.

Pirmiausia, gali įkrist į bebrų išrausta įdubą, todėl aš lyg paklusni mokinukė kulniuojau mišku paskui patyrusį medžiotoją, nes šį paliepiamą gaunu vos išlipusi iš mašinos. Pasirodo, kad Varčios miške bebrai kuria savo taisykles – viena užtvarami miškininkai išardo kasdien, o kitą naktį bebrai ją būna pastatę iš naujo, tokią istoriją išgirstu iš R. Ribačiauskas. Vėliau sužinau, kad bebrų medžioklė yra labiausiai mėgstama J. Tučinos medžioklės rūšis.

Antra, žiūrėdamas į žemę dažniausiai gali pasakyti, kokie gyvūnai toje teritorijoje gyvena: iš žvėrių pėdsakų ir... išmatų (pastaroji detalė, man pirmiausia sukėlė juoką, žinau, kiek pradinukiškas mąstymas, bet vėliau supratau, kad tai visai nejuokinga).

Taigi, žvėrių išmindyti pėdsakai pažįstančiam gamtą pasako tiek gyvūno rūšį, lytį ir populiacijos dydį. „Vilkai vieninteliai gyvūnai, kurie gali eiti koja kojon, tad tai, kad tu pamatei tik vieno vilko pėdsakus dar nereiškia, kad čia praėjo vienas vilkas, gali būti ir visa šeimyna. Vilkai nepaisant lyties ar amžiaus idealiai pataiko į priekyje einančio vilko pėdas“, - pasakoja Raimondas Ribačiauskas, pabrėždamas, kad vieno vilko pėdsakai dar nereiškia, kad jis gyvena vienas.

Gyvūnų išmatos – kitas rodiklis, iš jų galima spręsti apie gyvūno rūšį, lytį ir net apytikslį amžių (jauniklis ar suaugęs žvėris). Kuomet norėjome sužinoti ar barsukų olose dar kažkas gyvena pirmiausia ieškojome jų „tualetų“. Pasigirsiu, jį radau aš, R. Ribačiauskas sakė, kad tai didelis laimėjimas man, kaip pradedančiajai medžiotojai.

Tikriausiai niekada gyvenime taip nesidžiaugsiu radusi išmatų krūvelę.

Pirmosios medžioklės pamokos

Važiuoti į pirmą medžioklę panašu lyg eiti į pirmą pasimatymą: kankina klausimas, ką apsirengti?

Pirma medžioklė lyg pirmas pasimatymas

Parašė Administrator

Trečiadienis, 25 Lapkritis 2015 18:42 -

„Jokių kvėpalų, - iš karto įspėja R. Ribačiauskas, - jeigu lis tavo kvapą gyvūnai užuodžia ir po 1,5 – 2 valandų, jeigu sausa – kvapas jaučiamas dvigubai ilgiau“.

Batai? Kokie batai? Pamoka išmokstu, kai prieš važiuojant į pirmą apsilankymą miške man pataria apsiauti guminius batus, o aš su savo moteriška logika įšoku į baltus sportbačius, kuriuos tik grįžus namo išmetu, nes smigau purve. Į medžioklę jau važiuoju apsiavus ilgus guminius batus.

Priešingai, nei einant į pasimatymą, į medžioklę geriau nesirengti ryškiaspalvių drabužių. Miške medžioji tu, o ne nori, kad sumedžiotų tave – tai pagrindinis skirtumas.

Kokia medžioklė?

Pagrindiniai medžioklės būdai yra du: varant ir tykojant.

Medžioklė su varovais, anot J. Tučinos, smagesnė – daugiau žmonių, užsimezga bendravimas. Tokią medžioklę ji bene labiausiai prisimena ir iš savo vaikystės, kada medžiodavo su tėčiu. Moteris medžioti pradėjo būdama devynerių metų, o pirmąjį žvėrį sumedžiojo – keturiolikos metų, tad prie klausimų, ką moteris veikia medžioklėje, ji jau seniai pripratusi. Medžiojant šiuo būdu žvėrys yra varomi link medžiotųjų linijos.

Palaukimo medžioklė, būtent tokioje man teko būti, individualesnė. Jos metu medžiotojai išsiskirsto po bokštelių ar kitas pasalos vietas ir laukia pasirodančių gyvūnų, įprastai medžiotojai būna po viena, tad J. Tučina pastebėjo, kad tai pirmas kartas, kai ji medžios su svetimu žmogumi.

Misija - medžioklė

Į bokštelį atvažiuojame apie 20 valandą, R. Ribačiauskas pripažįsta, kiek vėlokai, visada geriau atvažiuoti anksčiau ir palaukti. Su J. Tučina išlipame iš automobilio ir iki bokštelio eisime

Pirma medžioklė lyg pirmas pasimatymas

Parašė Administrator
Trečiadienis, 25 Lapkritis 2015 18:42 -

---

pėsčiomis, aš, žinoma, sliūkinsiu iš paskos. Vėl išgirstu paliepiamą žiūrėti po kojomis – turiu sukelti kuo mažiau triukšmo, o man atrodo, kad kiekviena šakelė kaip tyčia traška itin garsiai.

Įlipusios į bokštelių, atsisėdame. „Turi sėdėti taip, kad matytųsi kuo mažiau kūno – tik veidas. Nedaryk jokių staigių judesių, nemosikuok ir kitaip neišgąsdink žvėrių“, - moko mane patyrusi medžiotoja. Aš linksiu galva ir žinau, kad taip išsėdėti nebus labai paprasta. Ramybės neduoda ir tai, kad bokštelyje sėdime ne vienos. Kamputyje slepiasi širšių lizdas, medžiotojai sakė, kad jų bokštelius širšės itin mėgsta, dažnai juose įsikuria. Prisimenu, kad ir lankantis miške prieš medžioklę, man įlipus į vieną iš bokštelių, į veidą atsitrenkė širšė – lizdas buvo ir ten.

Man besidairant po aplinkui žaliuojančius laukus ir grožintis lengvai besileidžiančia saule, J. Tučina, mane globojanti medžiotoja, nukreipia mano žvilgsnį į pamiškę, kur iš pievos išnyra stirnos patinas. Į rankas gavusi žiūronus, net ir nebūdama gyvūnų ekspertė, pastebiu, kad jis jau senas, tai netrukus patvirtina ir medžiotoja: „Reiktų šauti“, bet akimirką sudvejoja ir proga sumedžioti gyvūną pradingsta.

Medžiotoja prisipažino, kad sudvejojo dėl mano kaltės, jai neramu, kai aš šalia. Aš išgaunu pažadą, kad nebekreips į mane dėmesio, jei tik dar kartą tinkamai susiklostys aplinkybės.

J. Tučina sakė, kad antros tokios pat geros progos gamtoje retai suteikiamos, tačiau šįkart tikriausiai suveikė pradedančiųjų sėkmė ir antra proga buvo suteikta.

Antras šansas pasitaiko retai

Tas pats senukas stirninas iš miško išniro už maždaug 15 minučių. Na, bent jau taip atrodo man, nes laiką suvokti miške gana sunku. J. Tučina pradeda taikytis, viskas vyksta taip lėtai, kad atrodo, jog mano skrandis susisuka šimtąkart, aišku, aš buvau paraginta sėdėti, tylėti ir nejudėti, nuo savęs dar pridėjau ir raginimą nekvėpuoti. Sėdėjau it statula, bet galvoje viskas dūzgė lyg širšių lizde, kuris tūnojo kamputyje, kol galiausia tylą perskrodė šūvis.

Medžiotoja sakė turinti išlipti iš bokštelio ir nueiti patikrinti gyvūno. Man likus vienai galvoje dėl nepaaiškinamų priežasčių sukos Jono Biliūno „Kliudžiau“: „Tai buvo vienatinis jo šūvis, bet

Pirma medžioklė lyg pirmas pasimatymas

Parašė Administrator
Trečiadienis, 25 Lapkritis 2015 18:42 -

---

sėkmingas..“ Ar sėkmingas, to aš dar nežinojau.

Šūvis buvo taklus, stirninas – sumedžiotas. Tiek R. Ribačiauskas, tiek J. Tučina man paaiškino, kad taip jie atlieka selekciją. Jie abu medžioja tuos gyvūnus, kurie nėra perspektyvūs, tai yra negali susilaukti stiprių ir gerų palikuonių, taigi medžiodant senus patinus apsaugoma rūšis. „Mes niekada nesitaikome į perspektyvius patinus. Vaizdingai sakant, perspektyvų galima apibūdinti taip: mokinys, kuris yra antroklas, tačiau mąsto kaip šeštokas, taip ir patinai: jie atrodo jaunesni, tačiau dauguma rodiklių, pavyzdžiui, ragai rodo jų brandą“, - vaizdžiai aiškino J. Tučina.

Medžioklė dievų pramoga.

Medžioklę daug kas įsivaizduoja kaip brutalų užsiėmimą, tačiau R. Ribačiauskas atskleidžia ir kitą jos pusę: „Medžioklė vienintelis užsiėmimas, kurį Dievai paliko žmogui“. Galima pastebėti, kad kiekvienas tikėjimas turi medžioklės dievus: romėnai – Dianą, graikai – Artemidę, pagonys – Medeinę, krikščionys – Šv. Hubertą.

Lietuvoje medžiotojai už laimikius dėkoja Šv. Hubertui, o lapkričio 3 dieną minima Medžiotų diena, per ją renkamas į Šventąsias Mišias. Padėką Šv. Hubertui girdėjau ir po šios sėkmingos medžioklės, taip pat jo atsiprašoma sumedžiojus gyvūną – abiejų medžiotų rankos buvo prispaustos stirnos patinui prie širdies.

Medžiotojai stirninui tarp dantų įdėjo medžio šakelę – tai „paskutinio kąsnio“ tradicija, atliekama kaskart sumedžiojus gyvūną.

Medžioklė = gamta

Būti medžioklėje – ne tas pats, kas šaudyti ir žudyti. Aišku, visada yra grupė medžiotų, kuriems tai yra tolygūs užsiėmimai, tą pripažįsta ir medžiotų asociacijos „Gamta“ prezidentas. J. Tučina ir R. Ribačiauskas – pavyzdys, kad galima praleisti medžioklėje tris vakarus per savaitę, tačiau pirmąjį šūvį per sezoną paleisti tik liepos viduryje.

Pirma medžioklė lyg pirmas pasimatymas

Parašė Administrator

Trečiadienis, 25 Lapkritis 2015 18:42 -

O vis gi, į klausimą, ką aš mačiau medžioklėje? Turėčiau atsakyti: „Nieko“. Tokio atsakymo mane išmokė patyrę medžiotojai. Niekada negalima išduoti, kokius gyvūnus matei miške, nes tai tas pats, kas pasakyti savo banko sąskaitos slaptažodį. Kaip sakant, kas nutiko medžioklėje, tas ir liko medžioklėje.

Pirmos medžioklės ir pirmo pasimatymo alegorija mano atveju ne šiaip sau. Kaip iškart po pirmo pasimatymo nežinai, ar būsi pakviesta į antrą, taip ir po pirmos medžioklės, negali žinoti, ar važiuosi medžioti dar kartą.